

Nr 12.

Ankom till riksdagens kansli den 12 april 1932 kl. 3 e. m.

Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 12, i anledning av väckt motion om skrivelse till Konungen angående utfärdande av föreskrift i visst hänseende för statens förlikningsmän i arbetstvister.

I en inom första kammaren väckt och till dess första tillfälliga utskott för behandling hänvisad motion, nr 208, har herr Pålsson föreslagit, att riksdagen i skrivelse till Konungen anhåller, att sådana föreskrifter utfärdas till statens förlikningsmän i arbetstvister, att strejker och lockouter, som de icke inom sex månader lyckas förlika, avföras från diariet.

I avseende å motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har inhämtat yttrande över motionen från socialstyrelsen ävensom berett svenska arbetsgivarföreningen och landsorganisationen i Sverige tillfälle att till utskottet inkomma med yttranden i ämnet. De från socialstyrelsen och nämnda sammanslutningar inkomna yttrandena äro såsom bilagor fogade härvid.

Såsom av nämnda bilagor framgår har ifrågavarande motion avstyrkts av såväl socialstyrelsen som av de i ärendet hörda sammanslutningarna. Svenska arbetsgivarföreningen finner det opåkallat och oriktigt att inskränka förlikningsmännens befogenhet att ingripa i arbetstvister, landsorganisationen, som närmare redogör för omständigheterna vid den arbetskonflikt, som torde hava föranlett motionen, finner det i motionen framförda uppslaget icke förtjäna beaktande och socialstyrelsen, slutligen, uttalar, att motionärens uppfattning om berörda konflikt med hänsyn till de faktiska förhållandena, som föreligga i denna konflikt, icke är sakligt grundad. I övrigt hänvisar socialstyrelsen till innehållet i 3 och 5 §§ i lagen om medling i arbetstvister den 28 maj 1920. Dessa lagrum lyda sålunda:

3 §. Har inom förlikningsmans verksamhetsområde uppkommit arbetstvist, som medfört eller synes hota att medföra arbetsinställelse av större betydelse, bör förlikningsmannen genom personligt besök å den plats, där tvisten utbrutit, eller på annat sätt träda i förbindelse med de tvistande, göra sig noga underrättad om, vari tvisten består, hemställa till de tvistande att i avbidan

Utskottet.

på tvistens lösning icke vidtaga, vidhålla eller utvidga arbetsinställelse, kalla de tvistande att, själva eller genom utsedda ombud, å bestämd tid och plats sammankomma till förhandling med varandra inför förlikningsmannen samt söka att under dessa förhandlingar, vilka anordnas på sätt lämpligast synes, åvägabringa tvistens lösning.

Även om uppkommen arbetstvist icke medfört eller synes hota att medföra arbetsinställelse av större betydelse, skall förlikningsmannen kalla de tvistande till förhandlingar, på sätt här ovan stadgats, därest begäran därom framställes av arbetsgivare eller organisation, omfattande minst hälften av de av tvisten berörda arbetarna.

5 §. Är arbetsinställelse icke för handen och hava de tvistande, sedan förhandling ägt rum, å båda sidor för förlikningsmannen tillkännagivit, att de anse fortsatt förhandling ej vara till gagn för tvistens lösning, må kallelse å de tvistande ej vidare av förlikningsmannen utfärdas; dock äger han, om ändrade förhållanden därtill föranleda, inbjuda de tvistande till nya förhandlingar.

Det synes utskottet, att ett bifall till motionen skulle motverka det syfte, som ovannämnda lag avser att befrämja. Då dessutom några missförhållanden, som kunna föranleda åtgärder med syfte att på sätt motionären föreslagit inskränka förlikningsmännens befogenhet att ingripa i arbetskonflikter, icke torde föreligga, anser sig utskottet böra hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon första kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 8 april 1932.

På utskottets vägnar:

RUBEN WAGNSSON.

Närvarande vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet: herrar *Wagnsson, Tamm, Sandegård*, Lundell, Olof Carlsson*, Per Andersson*, Nylander och Löfvander.*

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Bil. 1.

Stockholm den 7 mars 1932.

KUNGL. SOCIALSTYRELSEN

Till Riksdagens Första kammarens första tillfälliga utskott.

Med anledning härav får styrelsen anföra följande.

Motionärens framställning är uppenbarligen föranledd av hans uppfattning rörande viss konflikt i Skåne inom vägarbetarfacket. Med hänsyn till de faktiska förhållanden, som föreligga i berörda konflikt, är denna hans uppfattning icke sakligt grundad. I övrigt må hänvisas till bestämmelserna i 5 § av lagen om medling i arbetstvister, varjämte torde böra erinras om det vid 1931 års riksdag beslutade tillägget i lagens 3 §.

I anslutning till vad sålunda anförts finner sig socialstyrelsen för sin del sakna anledning att tillstyrka någon åtgärd i remitterade motionens syfte.

Nils Bergsten.

Kurt Bergström.

Bil. 2.

SVENSKA ARBETSGIVAREFÖRENINGEN

Br Ha.

Till Första kammarens första tillfälliga utskott, Stockholm.

I anledning härav få vi anföra följande.

Det torde råda en enhällig mening om, att förlikningsinstitutionen för arbetstvister har en stor uppgift att fylla. Utvecklingen på arbetsmarknaden sedan den tidpunkt, då lagstiftningen om medling i arbetstvister först genomfördes, har snarare ökat än minskat behovet av ett statens förlikningsorgan. Det synes oss med hänsyn härtill över huvud taget opåkallat och oriktigt att inskränka förlikningsmännens befogenhet att ingripa i arbetstvister. Då motionären icke anfört bärande skäl för sitt förslag i detta avseende, få vi för vår del avstyrka förslaget.

Stockholm den 15 februari 1932.

SVENSKA ARBETSGIVAREFÖRENINGEN.

Gustaf Söderlund.

LANDSORGANISATIONEN I SVERIGE

LANDSSEKRETARIATET

Till Första Kammarens första tillfälliga utskott.

— — — — —
 Då vi icke hade närmare kännedom om de förhållanden, som föranlett herr Jöns Pålsson att väcka här ifrågavarande motion, ha vi hos Svenska Väg- och Vattenbyggnadsarbetareförbundet hemställt om närmare meddelanden i saken. Väg- och Vattenbyggnadsarbetareförbundet anför följande:

”Vad som föranlett herr Jöns Pålsson att väcka den förenämnda motionen torde antagligen vara en av Väg- och Vattenbyggnadsarbetareförbundets konflikter med Ingelstads härads vägstyrelse, Kristianstads län.

Denna konflikt utbröt i juni månad 1927 och sedan dess ha åtskilliga försök gjorts för att få till stånd en lösning av densamma. Men alla försök ha misslyckats. Under våren förlidet år kallade förlikningsmannen, borgmästare Bååth i Hälsingborg, parterna till sammanträde i Malmö. Förmodligen är det detta herr Jöns Pålsson anser vara så rysansvärt. Men vi ha oss bekant, att Ingelstads härads vägstyrelse icke kallades till sammanträde förrän förlikningsmannen hade förvissat sig om, att vägstyrelsen var beredd att deltaga och då så är fallet torde väl knappast några invändningar kunna göras emot förlikningsmannens förfarande eller emot förlikningsinstitutionen som sådan.

Beträffande den ifrågavarande konflikten må nämnas, att vårt förbunds avdelning 91 på våren 1927 till vägstyrelsen inlämnade ett förslag till kollektivavtal, men då styrelsen icke besvarade skrivelsen uppdrogs åt förbundets förtroendemannan att besöka vägstyrelsens ordförande. Ordföranden lovade därvid att föredraga ärendet och efter några dagar överlämnades till arbetarna besked om att avtal icke kunde godkännas och att lönerna fingo stanna vid vad de voro, nämligen 50—55 öre per timme. Sedan detta besked lämnats beslöt fackföreningen enhälligt att vidtaga strejk.

Med hänsyn till den halsstarrighet, som vägstyrelsen iakttagit gentemot arbetarnas hemställan om träffande av kollektivavtal, synes det oss som om förlikningsinstitutionen borde vara i besittning av starkare medel än den nu har för att bringa vederbörande att beakta arbetarnas framställning och söka komma till en uppgörelse utan årslånga konflikter.

Det vore kanske åtskilligt att tillägga rörande vägstyrelsernas behandling av arbetarna, men då det väl får anses icke vara rätta platsen att här närmare ingå på det som förevarit, sluta vi därför med denna lilla redogörelse. Skulle vidare detaljer vara erforderliga kunna vi emellertid stå till tjänst.”

Utöver vad Väg- och Vattenbyggnadsarbetareförbundet yttrat synes det Landssekreteriatet icke vara mycket att tillägga för att belysa motivet till herr Jöns Pålssons motion. Själva uppslaget till förlikningsmannainstitutionens reformerande synes icke förtjäna beaktande.

Stockholm den 4 mars 1932.

LANDSORGANISATIONEN I SVERIGE.

Landssekreteriatet.

Edv. Johanson.